

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/ 0 0 0 9 4 - 0 / 2023
Érkezett:	2023 JAN 13.
Érkezés módja	
<input type="checkbox"/> POSTÁN	<input checked="" type="checkbox"/> @ EGYÉB:
Példány: 1	Melléklet: 13 Kezelőirodaj: <i>clm</i>

Elektronikusan érkezett

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott

[redacted] 6.) Dr. Pálvölgyi László Ügyvédi Iroda ([redacted] 303 [redacted] BÍRÓSÁG), ügyintéző Dr. Pálvölgyi László ügyvéd) meghatalmazással igazolt jogi képviselője útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban: Abtv.) 27. § alapján törvényes határidőn belül

alkotmányjogi panasz indítványt

Érk.: 2023 -01- - 6

terjeszt cél.

I. Kérelem:

Indítványozó kéri a T. Alkotmánybíróságot, hogy vonja alkotmányossági kontroll alá a Kúria Bfv.III.1.365/2021/17. számú és a Kecskeméti Törvényszék 3.Bf.33/2021/11. számú végzésében és a Kiskunfélegyházi Járásbíróság I.B.90/2018/52. számú ítéletében foglaltakat, mert azok - az indítványozó álláspontja szerint - az Alaptörvény 28.cikkébe ütközően megsértették a bíróságok alkotmánykonform értelmezési kötelezettségét, mert a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét nem azok céljával és az Alaptörvényvel összhangban értelmezték. Kéri továbbá az indítványozó, hogy az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, és az alkalmazandó jogszabályok rendelkezéseit és állapítsa meg, hogy a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog követelményei az adott eljárás keretein belül sérültek.

Kéri az indítványozó, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a Kúria Bfv. III.1.365/2021/17. számú végzését a megelőző bírósági eljárásban hozott döntésekre kiterjedően, azok alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azt.

II. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]; illetve 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}.

Az indítványozó álláspontja szerint a felvetett kérdés megfelel a fenti döntéseknek, ezért a panasz befogadható és érdemben vizsgálható.

I. A megállapított tényállás ismertetése

[1] A Kiskunfélegyházi Járásbíróság a 2020. október 30-án kihirdetett I.B.90/2018/52. számú ítéletével [redacted] holtét bűnösnek mondta ki vesztegetés büntetésében [Btk. 290. § (1) bekezdés, (2) bekezdés]. Ezért 300 napi tétel, napi tételenként 1.500 forint, így összesen 450.000 forint pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról, továbbá a büntügyi költségről.

[2] Védelmi fellebbezések alapján eljárva a Kecskeméti Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2021. június 22. napján meghozott 3.Bf.33/2021/11. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[3] Az elsőfokú bíróság által megállapított, és a másodfokú bíróság által helyesbített és kiegészített tényállás lényege a következő:

[redacted] között 2012. március 26. napján mezőgazdasági termeltetési keretszerződés jött létre. Ebben a termelő arra vállalt kötelezettséget, hogy a zrt. kizárólagos tulajdonát képező 5.000 db napos libát a jó gazda gondosságával szakszerűen felneveli, és a zrt. részére átadja az előzetesen közölt átvételi napon. A kihelyezett állomány tulajdonjogát a zrt. fenntartotta.

A szerződés rögzítette, hogy a termelés időszaka alatt az állomány leadásáig a kárveszély viselése a termelőt terheli mind a libaállomány, mind a kihelyezett takarmány tekintetében. A zrt. vállalta az állománynapló, a gyógykezelési

és vegyszerfelhasználási adatlap vezetését, ezeknek a kezelő állatorvossal folyamatos igazoltatását. Amennyiben a napi elhullás meghaladja a kitelepített darabszám 0,5%-át, a termelő köteles volt szóban és írásban értesíteni a zrt.-t, valamint saját költségén haladéktalanul az illetékes állategészségügyi intézetbe mintát küldeni, állatorvosi kísérőirattal. A termelő a részére biztosított takarmánymennyiségen felül saját költségén tartozott biztosítani a libaállomány szakszerű felneveléséhez szükséges egyéb járulékos anyagokat (gyógyszer, vitamin stb.).

A szerződés megkötését követően, 2012. április 5. napján a zrt. ténylegesen 5.749 db napos fehér libát helyezett ki (I. rotáció) a termelőhöz. A szállítólevélben feltüntetettek szerint a kihelyezett libák közül 5636 I. osztályú, míg 113 II. osztályú volt. Az állományban folyamatos volt az elhullás. Az állatokat kezelő [REDAKT] állatorvos a kihelyezést követő 21. napon rimella bakteriális fertőzést állapított meg, ami 344 állat elhullását eredményezte.

A termelő és a zrt. 2012. július 16. napján azonos szerződési rendelkezések mellett egy újabb mezőgazdasági termeltetési keretszerződést kötött (II. rotáció), amelyben a termelő 4.900 napos liba felnevelését vállalta. Az e szerződéshez tartozó elszámolási megállapodás a teljesítés megíiusulásának esetére 1.500 forint/liba összegű kötbért állapított meg.

E szerződéshez tartozóan ténylegesen 4.989 libát, ebből 3.556 I. osztályú, 120 II. osztályú, majd 1.216 I. osztályú állatot helyeztek ki.

A letelepítés napját követő 13. napra már 604 állat hullott el, emiatt a termelő megkereste a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalt (a továbbiakban: NÉBIH). A II. rotációból az első 10 napban 414 állat kelésgyengeségben, 122 állat Derzsy-betegségben, 2 állat clostridium septicum okozta vérfertőzésben, 6 állat fejletlenségben (lesoványosodás, hiányos takarmányfelvétel), 4 állat e-coli baktérium okozta fertőzésben, 9 állat a circovírus okozta fertőzésben, míg további 253 állat az állatorvos által javasolt selejtezés következtében hullott el. A selejtezés [REDAKT] állatorvos javaslatára az integrátor egyidejű értesítése mellett történt a nagyszámú Derzsy-fertőzés miatt. A betegségek közül kizárólag a kihelyezést követő 10 napig a kelésgyengeség, 28 napig a Derzsy-betegség minősül szavatossági jellegűnek.

A zrt. a szerződéses időszakban a szerződésbe foglalt takarmányszállítási kötelezettségének nem megfelelően tett eleget. Több alkalommal előfordult, hogy akadozott a szállítás, a takarmány nem, vagy csak késve érkezett meg a termelőhöz. Az indokolatlan takarmányváltás növelte az állatok stresszhelyzetét, így a fertőzés veszélyét is. Az állományban előforduló megbetegedések és fertőzések következtében az állatok átlagsúlya elmaradt a szerződésben rögzített 5 kg-tól, 2012. augusztus 22. napján a várható átlagsúly 4,5kg/db volt.

A termelő házastársa, [REDAKT] 2012 augusztusában több alkalommal jelezte a zrt. felé az állomány betegségeit és rossz minőségét. Augusztus közepén kérte a szállítás szeptemberre elhalasztását, és javasolta az állomány megtépését azzal, hogy az így szerzett tollpénzből tudná etetni az állatokat. [REDAKT] terhelt, a zrt. kereskedelmi igazgatója 2012. augusztus 23. napján írásban közölte a termelővel, hogy a II. rotáció tervezett elszállításának időpontja 2012. augusztus 28. napja, valamint közölte azt is, hogy mint megrendelő nem engedélyezi az állományon történő tollfosztást, és ha az elszállítás a tollfosztás miatt megíiusul, úgy az a termelőnek felróható szerződészegésnek minősül. A termelő 2012. augusztus 26. napján írásban jelezte, hogy augusztus 28. napján állategészségügyi problémák miatt nem lehetséges az állomány elszállítása, amelyeknek körülményei még nem tisztáztak.

A termelő szolgáltató állatorvosa, [REDAKT] állatorvos volt, aki az [REDAKT] ügyvezető igazgatója volt ebben az időben, de tevékenységét a libaállomány egészségügyi ellátásával kapcsolatban magánállatorvosként, mint egyéni vállalkozó látta el.

Az élő baromfi – lúd – továbbtartás céljából történő belföldi szállításával összefüggésben az állományt kezelő állatorvos kötelezettségeit 2012. augusztus 27. napjára vonatkozóan az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló 41/1997. (V. 28.) FM rendelet szabályozta. E rendelet 71. § (4) bekezdése szerint a hatósági állatorvos köteles ellenőrizni az állatok azonosítását, a marhalevél érvényességét, valamint az állatoknak a 36. § (2) bekezdése szerinti egyedi jelölését. A rendelet 71. § (4) bekezdés a) pontja alapján megfelelés esetén a hatósági állatorvos számár, öszvér, juh, kecske, húsnýúl, baromfi és prémesállat szállításakor a kezelő állatorvos igazolása alapján a 8/b. számú függelék szerinti állatorvosi bizonyítványt állít ki arról, hogy a szállítmány rendeltetési helyre történő elszállításának állat-egészségügyi akadályja nincs. A kezelő állatorvosi igazolás a 8/a. számú függelék szerinti állatorvosi bizonyítvány II. részét képezte, annak az alábbi adattartalommal kellett bírnia:

„Alulírott kezelő állatorvos igazolom, hogy a fent megnevezett fajú állatot (állatcsoportot) a vonatkozó állat-egészségügyi rendelkezéseknek megfelelően megvizsgáltam, egészségesnek és szállításra alkalmasnak találtam (rendszeres állat-egészségügyi eseti vizsgálatok, oltások, gyógykezelések, vemhességi vizsgálat stb.). Igazolom továbbá, hogy a fenti állat/ok az alábbi immunizálásban részesültek:”.

A kezelő állatorvosi igazolást a rendeletben rögzítettek szerinti adattartalommal, három példányban kellett elkészíteni, a tőpéldányon kívül egy példányt a szállítmányt kísérő dokumentumokhoz csatoltak, míg a harmadik példányt a hatósági állatorvos kapta meg.

██████████ az állatokat kezelő állatorvos és ██████████ terhelte, mint a zrt. kereskedelmi igazgatója 2012. augusztus 27. napján találkozott. A találkozón ██████████ terhelte a másnapra tervezett libaszállításról egyeztetett, melynek során az állatorvos arra hivatkozott, hogy az állatállomány a kezelése alatt áll, erre tekintettel ellenzi a másnapra tervezett szállítást, és az ehhez szükséges állatorvosi igazolást nem kívánja kiállítani.

██████████ terhelte ekkor azt a kijelentést tette, hogy amennyiben ██████████ állatorvos kiállítja a szállításhoz szükséges állatorvosi igazolást, akkor a többszörösét fizetné annak, mint amit az állatorvos ██████████ a kérésnek nem tett eleget és a kért igazolást nem állította ki, így a másnapra tervezett szállítás meghusult.

██████████ terhelte az egyéni vállalkozóként szolgáltató állatorvosi tevékenységet végző és így önálló intézkedésre jogosult ██████████ kötelessége megszegéséért jogtalan előnyt ígért.

Az 1959. évi IV. tv. (régi Ptk.) 685. § c) pontja alapján az egyéni vállalkozó gazdálkodó szervezetnek minősül.

2012. szeptember 1. napját – a szolgáltató-állatorvos fogalmának törvényi bevezetését megelőzően ██████████ még más elnevezés alatt, magán-állatorvosként nyújtott állategészségügyi szolgáltatást a termelő számára.

II.

[4] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a terhelte védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt – a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjára és a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjára alapítottnan – elsődlegesen a terhelte bűncselekmény hiányában történő felmentése, másodlagosan a megtámadott határozatok hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása érdekében.

[5] Indokai szerint törvényt sértettek az eljáró bíróságok, amikor a terhelte bűnszűnetét ki vesztegetés büntetésében, és helytelen az alkalmazandó törvény megválasztása és a cselekmény minősítése is. Az eljáró bíróságok a vesztegetés minősített esetének megvalósulásához szükséges jogi alapként a Pp., illetőleg a Ptk. gazdálkodó szervezet fogalmából indultak ki, amelyek szerint nem vitásan az egyéni vállalkozó is gazdálkodó szervezet. Nem ismerték azonban fel, hogy az a jogi kötelezettség, amelynek a megszegésére történő felhívás releváns, a magán-állatorvoshoz kötött, és nincs összefüggésben a gazdálkodó szervezettel, mert ezen kötelezettségek alanya kizárólag az egyéni vállalkozó lehet.

[6] Kifejtette, hogy a magán-állatorvos ebben a minőségében nem lehet egyéni vállalkozó, és így e tevékenység gyakorlására az egyéni vállalkozóra vonatkozó szabályok nem alkalmazhatók.

[7] Emiatt a terhelte terhére rótt bűncselekmény alapesete sem állapítható meg.

[8] Vitatta az eljáró bíróságok azon következtetését is, hogy az egyéni vállalkozó automatikusan önálló intézkedésre jogosult személynek minősül, amely álláspontja szerint a jogalkotói céllal összeegyeztethetetlen, hiszen az elfogadása esetén az alapeset az egyéni vállalkozás sajátos formája miatt soha nem lenne megállapítható.

[9] Utalt rá, hogy amennyiben az önálló intézkedésre jogosultság, mint minősített eset nem állapítható meg, az alapeset vonatkozásában az elévülést is vizsgálni kell.

[10] A védő szerint a törvényes vád alapvető feltétele a büntetőtörvénybe ütköző cselekmény pontos körülírása, amely a vesztegetés büntette esetében a megsértett jogi kötelezettség vonatkozásában jelen ügyben nem történt meg, és e tekintetben a vád módosítására és kiegészítésére a későbbiekben sem került sor. Az ügyesség kizárólag az elsőfokú bíróság ítélete ellen bejelentett fellebbezésre tett észrevételében változtatott a jogi kötelezettséget megalapozó jogszabály meghatározásán elismerve ezzel, hogy a korábban a vádiratban meghatározott jogi

kötelezettség nem alkalmas a vesztegetés törvényi tényállásának megvalósításához. Ezért az elsőfokú bíróság az ítéletében az állatorvos igazolás kiadására vonatkozó jogi kötelezettségét egyébként tévesen olyan jogszabályra alapította, amelyet a vádhatóság a törvényes vád megalapozásához nem is hívott fel.

[11] Emellett a tényállást felderítetlennek tartotta a magán-állatorvosi jogok vagy kötelezettségek keletkezése szempontjából meghatározó kamarai nyilvántartásba vétel tekintetében, amelynek tisztázása érdekében álláspontja szerint az eljáró bíróság nem folytatott le érdemi bizonyítást.

[12] Sérelmezte, hogy mind az első-, mind a másodfokú bíróság elmulasztotta teljesíteni az indokolási kötelezettségét, a határozatok indokolását részben formálisnak, túl sematikusnak vagy nagyon általánosnak tartotta, amelyekből nem volt megismerhető a terhelt számára, melyek voltak a döntés mellett részletes jogi érvek. Ez pedig jelentősen megnehezíthette a jogorvoslati jog gyakorlását.

[13] A Legfőbb Ügyészség BF.1440/2021/2. számú nyilatkozatában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta.

[14] Kifejtette, hogy a tényállás esetleges felderítetlenségre visszavezethető megalapozatlansága a felülvizsgálati eljárásban törvényi tilalom folytán nem vizsgálható, mert az eljáró bíróságok által megállapított tényállást kell irányadónak tekinteni.

[15] Utalt rá, hogy a törvényes vád hiányára, illetőleg az indokolási kötelezettség hibáira és hiányosságaira hivatkozás a védő által sérelmezett körben kizárólag relatív jellegű eljárási jogszabálysértésnek minősülhet, amelyek érdemi felülvizsgálatot úgyszintén nem alapoznak meg.

[16] Indokai szerint a bűncselekmény megvalósulása, valamint jogi minősítése tekintetében alapvető jelentősége van annak a körülménynek, hogy [REDACTED] az állatokat kezelő állatorvos egyéni vállalkozóként látta-e el tevékenységét, ezt pedig az irányadó tényállás rögzíti. A Btk. 290. § (1) bekezdése szerint ugyanis a vesztegetés passzív alanya a gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személy. A (2) bekezdésben írt minősített eset akkor valósul meg, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző, önálló intézkedésre jogosult személlyel kapcsolatban követik el.

[17] Hivatkozott arra, hogy az egyéni vállalkozói nyilvántartásban szereplő magánszemély az Szja. tv. alkalmazásában csak bizonyos esetekben nem minősül egyéni vállalkozónak, ehhez képest a magán-állatorvosi tevékenységet végző személy az Szja. tv. alkalmazásában egyéni vállalkozó. Ehhez hasonlóan a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló törvény elfövetésakor hatályos rendelkezései szerint is egyéni vállalkozó a magán-állatorvosi tevékenység gyakorlására jogosító igazolvánnyal rendelkező magánszemély.

[18] Álláspontja szerint téves és félrevezető a védő azzal összefüggő érvelése, hogy a bíróságok az állatorvost automatikusan önálló intézkedésre jogosult személynek tekintették.

[19] Utalt arra, hogy a tényállás alapján egyértelműen megállapítható, hogy a hatósági állatorvos által kiállítandó állatorvosi bizonyítvány alapját a kezelő állatorvos által kiállított igazolás képezi, amelyben igazolja, hogy a meghatározott fajú állatot (állatcsoportot) a vonatkozó állat-egészségügyi rendelkezéseknek megfelelően megvizsgálta, egészségesnek és szállításra alkalmasnak találta.

[20] Az idézett rendelkezésekből és az irányadó tényállásból egyértelműen következik, hogy a kezelő állatorvos – a hatósági állatorvosi bizonyítvány kiállítása szempontjából meghatározó jelentőségű – igazolás kiállításakor önálló intézkedésre jogosultnak minősül.

[21] A védő a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatára tett észrevételében a felülvizsgálati kérelmében írtakat azzal egészítette ki, hogy az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény elfövetésakor hatályos 2. § (2) bekezdés b) pontja szerint a törvény rendelkezéseit nem kell alkalmazni a magán-állatorvosi tevékenységre, így a magánállatorvos a büntetőjog alkalmazása vonatkozásában sem tekinthető egyéni vállalkozónak annak ellenére, hogy más jogszabályok alapján annak minősülhet.

III.

[22] A Kúria a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványát nem tartotta alaposnak az alábbi indoklása szerint:

[23] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szembeni jogi kifogás lehetőségét biztosítja.

[24] A Be. 648. §-a valamennyi felülvizsgálati okra kiterjedően rögzíti, miszerint felülvizsgálatnak csak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen van helye, és a jogerős ügydöntő határozatban rögzített tényállás alapulvételével, kizárólag a Be. 648. § a)-d) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[25] A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét, a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja szerint pedig akkor is, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályainak megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést.

[26] A Btk. 290. § (1) bekezdése szerint vesztegetés büntetést követi el és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személynek vagy rá tekintettel másnak azért ad vagy ígér jogtalan előnyt, hogy a köteleességét megszegje. A (2) bekezdés alapján a büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző, önálló intézkedésre jogosult személlyel kapcsolatban követik el.

[27] Az elkövetéskor hatályos 1978. évi Btk. 254. § (1) bekezdése szerint, aki költségvetési szerv, gazdálkodó szervezet vagy egyesület dolgozójának, illetve tagjának, vagy reá tekintettel másnak azért ad, vagy ígér jogtalan előnyt, hogy a köteleességét megszegje, büntetést követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A (2) bekezdés alapján a büntetés büntetett miatt öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a jogtalan előnyt költségvetési szerv, gazdálkodó szervezet vagy egyesület önálló intézkedésre jogosult dolgozójának, illetve tagjának adják vagy ígérik.

[28] E bűncselekmény jogi tárgya a tágabb értelemben vett közélet – gazdasági és társadalmi élet – tisztasága, korrekt, jogszerű működése és az ehhez fűződő közbizalom megóvásának érdeke.

Az aktív gazdasági vesztegetés elkövetési magatartásai a jogtalan előny adása, illetve az előny ígérete. Az előny adása az előny közvetlen átadását vagy áttételes eljuttatását jelenti, az előny ígérete az előny nyújtásának kilátásba helyezése, amely történhet szóban, írásban vagy ráutaló magatartással is. A tényállás eredményt nem tartalmaz, így befejezettségéhez sem a passzív oldalon álló személy részéről történő elfogadás, sem az előnyért történő kötelelességzés nem szükséges; a bűncselekmény a jogtalan előny felajánlásával (ígéretével) befejezetté válik.

[29] A Btk. 290. §-ában meghatározott aktív gazdasági vesztegetés megvalósulásának feltétele, hogy a jogtalan előny adása vagy annak ígérete a gazdálkodó szervezet részére vagy annak érdekében működő személlyel kapcsolatosan (az ilyen személy részére vagy rá tekintettel másnak) történjen, kifejezetten kötelelességzés érdekében.

[30] Jelen ügyben mindenekelőtt az tehát az eldöntendő kérdés, hogy [REDACTED] magán-állatorvos gazdálkodó szervezet részére vagy annak érdekében működő személynek minősül-e.

[31] Az irányadó tényállás rögzíti azt, hogy [REDACTED] libaállomány egészségügyi ellátásával kapcsolatos tevékenységét 2012. szeptember 1. napját – azaz a szolgáltató állatorvos fogalmának törvényi bevezetését – megelőzően még más elnevezés alatt, magánállatorvosként, mint egyéni vállalkozó látta el.

[32] A felülvizsgálati indítványban és a Legfőbb Ügyészség indítványára tett észrevételében a védő ezt vitatta, álláspontja szerint a cselekmény elkövetésének idején [REDACTED] nem volt egyéni vállalkozó.

[33] Ezzel kapcsolatban a Kúria rámutat a következőkre.

[34] Kétségtelen, hogy a védő által hivatkozott egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény 2. § (2) bekezdés b) pontja szerint e törvény rendelkezéseit nem kell alkalmazni a magán-állatorvosi tevékenységre.

[35] A törvényhelyhez fűzött indokolás azonban egyértelművé teszi a rendelkezés okát. Eszerint az egyéni vállalkozókra vonatkozó szabályozás hatálya alól olyan tevékenységek jelentenek kivételt, amelyek egyébként

mindenben megfelelnek az egyéni vállalkozóra vonatkozó általános szabályoknak, de a velük kapcsolatos, már meglévő speciális szabályozás miatt nem volt indokolt ebbe a körbe – azaz a törvény hatálya alá – vonni ezeket.

[36] Helyesen utalt a Legfőbb Ügyészség arra, hogy a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény elkövetéskor hatályos 3. § 17. pontja alapján a magán-állatorvosi tevékenység gyakorlására jogosító igazolvánnyal rendelkező magánszemély e tevékenysége tekintetében egyéni vállalkozónak minősül. Ezzel egyező rendelkezést tartalmaz a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 4. § b) pont 2. alpontja, amely szerint a magán-állatorvosi tevékenység gyakorlására jogosító igazolvánnyal rendelkező magánszemély egyéni vállalkozó.

[37] A Btk. 459. § (1) bekezdés jelenleg hatályos 8. pontja alapján gazdálkodó szervezet: a polgári perrendtartás szerinti gazdálkodó szervezeten kívül az a szervezet is, amelynek gazdálkodó tevékenységével összefüggő polgári jogi kapcsolataira a polgári perrendtartásnak a gazdálkodó szervezetre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni. E rendelkezés 2014. március 1. napjától hatályos, a törvény korábbi szövegét az egyes törvényeknek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő módosításáról szóló 2013. évi CCLII. törvény 131. § (2) bekezdése változtatta meg.

[38] A Btk. hivatkozott rendelkezése 2014. március 14. napjáig (így a cselekmény elkövetésének idején is) a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (régii Ptk.) rendelkezésére utalt vissza: „gazdálkodó szervezet a Polgári Törvénykönyv szerinti gazdálkodó szervezeten kívül az a szervezet is, amelynek gazdálkodó tevékenységével összefüggő polgári jogi kapcsolataira a Polgári Törvénykönyv szerint a gazdálkodó szervezetre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni”.

[39] A régi Ptk. 685. § c) pontja szerint az egyéni vállalkozó gazdálkodó szervezet, és ugyanezt a szabályt tartalmazza a jelenleg hatályos Pp. 7. § (1) bekezdés 6. pontja is. Az egyéni vállalkozó tehát mind a cselekmény elkövetése, mind pedig annak elbírálása idején – a Btk. által aktuálisan hivatkozott, keretet kitöltő jogszabály alapján – gazdálkodó szervezetnek minősült.

[40] A felidézett rendelkezésekből kitűnően egyértelmű, hogy a magánállatorvosi tevékenység végzésének egyéni vállalkozói tevékenység keretébe tartozása nem a 2009. évi XCV. törvény rendelkezései, hanem – amint erre a törvény indokolása is utalt – egyéb, speciális (konkrét) jogszabályi rendelkezéseken alapuló.

[41] Jelen ügyben kétségtelen tehát, hogy az egyéni vállalkozóként magán-állatorvosi tevékenységet folytató [REDACTED] Btk. 290. §-ban meghatározott gazdasági vesztegetés szempontjából gazdálkodó szervezet részére vagy annak érdekében működő személynek tekintendő.

[42] Helyesen következtetett tehát az eljáró bíróság arra, hogy a terhelt megvalósította a Btk. 290. §-ában meghatározott vesztegetés büntetést azzal, hogy [REDACTED] mára a köteleesség megszegése érdekében jogtalan előnyt helyezett kilátásba.

[43] A Btk. – mint ahogyan az 1978. évi Btk. is – a vesztegetés büntette körében a gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző, önálló intézkedésre jogosult személyt külön nevesíti, súlyosabb jogkövetkezményeket fűzve a jogtalan előny ilyen személy részére történő adásának vagy kilátásba helyezésének.

[44] Jelen ügyben további eldöntendő kérdés, hogy az egyéni vállalkozóként magán-állatorvosi tevékenységet folytató [REDACTED] önálló intézkedésre jogosult személy volt-e.

[45] A gazdálkodó szervezet kétségtelen önálló intézkedésre jogosult dolgozója az, aki az adott szervezet működését irányítja, az azzal kapcsolatban álló személyek jogait és érdekeit érintő lényeges kérdésekben dönthet. Az ilyen személy – állandó munkakörénél vagy alkalmi megbízásánál fogva – hatáskörébe tartozik a gazdálkodó szerv egésze vagy valamely meghatározott része működésére kiható döntés a gazdálkodás (tevékenység) kereteit, módját, az erőforrások mikénti felhasználását illetően. Ehhez képest a minősített eset körében tettesként felelhetnek nemcsak a szervezet vezetői, de azok is, akik akár a szervezet kialakított belső rendje (szabályzatai), ügyrendje stb., akár a vezetők által rájuk ruházott hatáskörben – felsőbb jóváhagyás nélkül – dönthetnek bizonyos kérdésekben. A pusztán technikai kivitelezői, végrehajtói feladatkört ellátó személyek legfeljebb részesként felelhetnek, de csak akkor, ha tettesi cselekményt előmozdító magatartástöbbletet állapítható meg terhükre.

[46] Egyéni vállalkozó esetében – mint a jelen ügyben is – a dolog természetéből adódóan nem a szervezeten belüli pozíció, a gyakorolt hatáskör vagy a szervezet működésére kiható döntési jogosultság a meghatározó annak eldöntésekor, hogy valaki önálló intézkedésre jogosult-e. Az sem alapozza meg ezt, hogy a tevékenységét egyedül

(önállóan) végzi. Ez ugyanis valóban automatizmushoz vezetne, vagyis az egyéni vállalkozó, mint gazdálkodó szervezet esetében mindig a bűncselekmény minősített esetét kellene megállapítani, amely nyilvánvalóan ellentétes a jogszabály értelmével.

[47] A speciális alanyiség szempontjából a konkrét tevékenység végzésének, egyes döntési jogosultság meglétének, egy adott folyamat mikénti elvégzésének van jelentősége. Annak, hogy az adott személynek van-e olyan döntési jogosultsága (hatalmi helyzete), amely csak őt illeti meg, és az általa meghozott döntésnek milyen további kihatásai, következményei lehetnek.

[48] Az állatorvos tevékenysége nem merül ki a rá bízott állatok vizsgálatában, kezelésében, gyógyításában, illetve az ezekhez szorosan kapcsolódó más tevékenységekben, hanem jogszabály által meghatározott állategészségügyi feladatai is vannak. Ezek a feladatok szoros összefüggésben vannak a közegészségüggyel és az élelmiszerlánc-biztonsággal is.

[49] Mindezekhez képest az irányadó tényállás a következőket tartalmazza:

██████████ állatorvos a tevékenységét a libaállomány egészségügyi ellátásával kapcsolatban magán-állatorvosként mint egyéni vállalkozó látta el,

– az élő baromfi – lúd – továbbtartás céljából történő belföldi szállításával összefüggésben az állományt kezelő állatorvos kötelezettségeit 2012. augusztus 27. napjára vonatkozóan az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló 41/1997. (V. 28.) FM rendelet szabályozta;

– e rendelet 71. § (4) bekezdése szerint a hatósági állatorvos köteles ellenőrizni az állatok azonosítását, a marhalevél érvényességét, valamint az állatok egyedi jelölését; – a rendelet 71. § (4) bekezdés a) pontja alapján megfelelés esetén a hatósági állatorvos baromfi szállításakor a kezelő állatorvos igazolása alapján a 8/b. számú függelék szerinti „Állatorvosi bizonyítványt” állít ki arról, hogy a szállítmány rendeltetési helyre történő szállításának állat-egészségügyi akadálya nincs;

– a kezelő állatorvosi igazolás a rendelet 8/a. számú függelék szerinti „Állatorvosi bizonyítvány” II. részét képezte, amelyben az állatorvos azt igazolta, hogy az állatot (állatcsoportot) a vonatkozó állat-egészségügyi rendelkezéseknek megfelelően megvizsgálta, egészségesnek és szállításra alkalmasnak találta, igazolta továbbá az állatok immunizálását;

– a terhelt ██████████ vállalkozóján az állatorvos arra hivatkozott, hogy az állatállomány a kezelése alatt áll, erre tekintettel ellenzi a másnapra tervezett szállítást, és az ehhez szükséges állatorvosi igazolást nem kívánja kiállítani;

██████████ terhelt által kért igazolást nem állította ki, így a másnapra tervezett szállítás meghiúsult.

[50] A tényállás egyértelműen tartalmazza tehát, hogy ██████████ állatorvosként olyan kizárólagos jellegű állat-egészségügyi döntési jogkörre volt, amely alapján határozta meg az állatok elszállításának lehetőségét. Értelemszerű, hogy az általa kiadható „Állatorvosi bizonyítvány” hiányában sor sem kerülhetett arra, hogy a hatósági állatorvos az állatok szállítását engedélyezze.

[51] Ilyen jellegű tevékenység érdekében jogtalan előny adása vagy ígérese nyilvánvalóan azt jelenti, hogy az adott – kizárólagos – döntési, ezáltal hatalmi helyzetben lévő személy helyzetét felhasználva (kihasználva) kívánja az elkövető az érdekét érvényesíteni. Ez pedig fokozottabb társadalomra veszélyességet jelent, ezáltal szigorúbb büntetőjogi megítélést eredményez.

[52] Szintén nem tévedett tehát az eljáró bíróság akkor, amikor a vesztegetés büntetnének Btk. 290. § (2) bekezdésben írt minősített esetét is megállapította, és helyes az alkalmazandó törvény megválasztása is. A másodfokú bíróság erre vonatkozó indokaival a Kúria is egyetértett {Kecskeméti Törvényszék 3.Bf.33/2021/11. számú ítélet [27] bekezdés}.

[53] A védő a felülvizsgálati indítványban hivatkozott arra, hogy az eljáró bíróság által megállapított tényállás felderítetlen, mivel a bíróság nem vett fel bizonyítást arra vonatkozóan, hogy ██████████ a cselekmény elkövetésének időpontjában valóban szerepelt-e a Magyar Állatorvosi Kamara nyilvántartásában.

[54] A Kúria ezzel kapcsolatban rámutat a következőkre.

[55] A Be. 659. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.

[56] Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogszabály sérelme nélkül a kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására. A jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

[57] A felülvizsgálati indítvány kifogásolta, hogy az eljáró bíróságok nem teljesítették az indokolási kötelezettségüket.

[58] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja alapján felülvizsgálati ok, ha a bíróság a határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg. Ilyen feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés a Be. 608. § (1) bekezdés f) pontja értelmében, ha az elsőfokú ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes.

[59] A jelenleg hatályos Be. – szemben az 1998. évi Be.-vel – az indokolási kötelezettséggel összefüggésben feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező szabálysértésként már csupán e szabályt tartalmazza.

[60] Kétségtelen, hogy a bíróság indokolási kötelezettségének teljesítése közjogi és perjogi szabályokból fakadó kötelezettség, amely nem diszkrecionális, hanem törvényileg szabályozott. A bírói döntés indokolásának megléte törvényileg egzakt kötelezettség, legfeljebb mikéntje lehet mérlegelés tárgya; az utóbbi azonban immár a relatív eljárási szabálysértések körébe tartozó [Be. 609. § (2) bekezdés d) pont], ebből következően pedig felülvizsgálat alapja nem lehet.

[61] Hasonlóképpen a vádirat esetleges hiányossága sem alapozhat meg a Be. 608. § (1) bekezdés szerinti abszolút hatályon kívül helyezési okot, így felülvizsgálat tárgyát az sem képezheti.

[62] Ekként a Kúria a terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva – miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a megtámadott határozatokat a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

IV.

[63] Az indítványozó szükségesnek tartja előadni, hogy a megállapított tényálláshoz képest szükséges figyelembe venni eljárásban csatolt iratok alapján az alábbi tényeket is, amelyek elvetésére a bíróságok nem adtak megfelelő indokolást:

A szállítást a termelő arra is hivatkozva akadályozta meg, hogy annak tulajdonjogát megszerezte.

2013. augusztus 30.-án a [REDACTED] bejelentést tett a rendőrségen kifogásolva a termelő szerződésellenes és jogszabálysértő magatartását, a libaállomány kiadását kérte.

Megállapítható az is, hogy 2012. szeptember 2.-án a termelők a hozzájárulás megtagadása ellenére megtépték (engedély nélküli tolfosztás) a kihelyezett libaállományt, amelyből több mint hárommillió forint bevételhez jutottak, de azzal nem számoltak el a tulajdonos felé.

Az állatállományt a Kiskunfélegyházi Rendőrkapitányság az előtte folyamatban lévő 563/2012. bü. számon jelentős értékre elkövetett sikkasztás büntetében a termelőkkel szemben indult eljárásban 2012. szeptember 30.-án lefoglalta a kihelyezett állományból még megmaradt 3359 db libát.

Az alperesi társaság kártérítést követel [REDACTED] részben a magatartásuk miatt meghiúsult 2012. augusztus 29.-i szállítás, valamint a hiányzó libák miatt.

A Rendőrkapitányság a lefoglalást 2012. október 25.-én megszüntette és az állományt a tulajdonos [REDACTED] részére kiadni rendelte.

A termelő ezt követően 2012. december végén keresetet nyújtott be [REDACTED] el szemben hibás teljesítés stb. iránti igényvel, ahol állította azt is, hogy az állatállomány tulajdonjogát megszerezte.

A termelő keresete alapján indult polgári eljárásban a Kecskeméti Törvényszék a 1. Pf. 21.939/2017/8. szám alatt hozott jogerős ítéletében megállapította, hogy felek között tulajdonjog átruházására irányuló adásvételi szerződés nem jött létre és nem látta bizonyítottak az állatállomány betegségére vonatkozó előadást sem a szállítás között időpontjában. Az ítélet indokolása szerint a felperes a másodfokú tárgyaláson elismerte, hogy a tépés 2012. szeptember 2.-i időpontját megelőző 8 nappal a gyógyszeres kezelése az állománynak befejeződött. Megállapította, hogy a tépésre nem kerülhetett volna sor beteg állomány mellett, így a szállítás 2012. augusztus 29.-i időpontjában az állomány egészséges, szállításra alkalmas kellett legyen. Indokolása szerint azt, hogy az állomány egészsége [REDAKT] orvos igazolta és az integrátor által felvett 2012. augusztus 22.-i jegyzőkönyv, amelyet a [REDAKT] aláírt (54/F/7. alatt csatolt) a libák megfelelő kondícióját rögzítette.

A jogerős polgári ügyben hozott ítélet szerint a termelő az állatállomány kiadását jogszerűen nem tagadhatta volna meg.

Ezt követően a lefolytatott sikkasztás miatti büntető eljárásban [REDAKT] sségét jogerősen megállapította a büntető bíróság.

Téves és iratellenes az indítványozóval szemben indult büntető eljárásban meghozott ítélet tényállásban az is, hogy „az állatorvos hivatkozása szerint az állatállomány a kezelése alatt áll, erre tekintettel ellenzi a másnapra tervezett szállítást és az ehhez szükséges állatorvosi igazolást nem kívánja kiállítani”.

[REDAKT] állatorvos a nyomozati szakban tett, majd később többször megerősített nyilatkozata szerint azonban nem hivatkozott sohasem arra, hogy az állomány a kezelése alatt áll és beteg, hanem kizárólag arra, hogy intézeti vizsgálatra felküldött néhány egészségügyi minta még nem érkezett vissza, ezért ellenzi a szállítást és az ehhez szükséges igazolást nem kívánja kiadni.

A két tényállási elem eltérése alapján az a következtetés vonható le, hogy az elsőfokú bíróság el kívánta kerülni az intézeti mintákra vonatkozó, a polgári bíróság által megkeresett NÉBIH választ, amely a büntető ügyben okirati bizonyíték.

Azonban a Kecskeméti Járásbíróság 6. P.22071/2012/108.számú megkeresésére a NÉBIH válasz leveléből egyértelműen megállapítható, hogy 2012. augusztus 27.-én nem volt felküldött minta vizsgálatra, azt csak 2012. augusztus 31.-én küldik meg a meghíúsított szállítást követően.

A fenti tényből megállapítható, hogy [REDAKT] on állítását, hogy néhány egészségügyi minta még nem érkezett vissza és ehhez kötötte volna a szállítás ellenzését 2012. augusztus 27.-án, nem igazolják a tények.

A feltárt bizonyítékok helyes mérlegelése alapján is az állapítható meg, hogy a kiadás megtagadásának valós oka, nem az állatállomány betegsége, hanem az időnyerés és a tépésből származó anyagi előny megszerzése és az állomány tulajdonjogának átruházására való nyomásgyakorlás lehetett és alaptalan az a felhozott indok -és annak elfogadása is-, hogy az állatállományt bármilyen ok alapján jogszerűen tarthatta vissza vagy alappal akadályozhatta meg a betegsége hivatkozással a szállítást.

Ebben az összefüggésben már az állatorvosnak a betegsége hivatkozó állításai visszaélő szerűek és nem felelnek meg a valóságnak és a polgári ügyben megállapított jogerős ítéleti tényállásnak sem.

A büntető eljárásban a terhelt bűnösségét megállapító ítéletek a terhelttel szemben elfogult, vele perben és haragban álló tanúk vallomásának elfogadásával születtek meg.

A fenti polgári ügyben hozott Kúriai döntést és annak indokolását, valamint a jogerős Kecskeméti Törvényszék ítéletének indokolását, a NÉBIH megkeresésre adott válasz levelében foglaltakat a büntetőbíró nem vonta értékelése alá, nem adja indokolását az abban foglaltak elvetésének sem, annak ellenére, hogy az ott megállapított tényállás ellentétes a büntető ügyben hozott ítélet egyes tényállás részleteivel.

A vád hivatkozása az állatorvos jogi kötelezettsége a korábban felhívott 87/2012.(VIII.27.) VM rendelet 12.§. (2) bekezdése szerint a telepet ellátó állatorvos által kiállított igazolás kiadása.

Az ügyész szóbeli nyilatkozata szerint - bár elismerte, hogy a vádiratban felhívott jogszabály a vádirat szerinti bűncselekmény elkövetése időpontjában nem volt hatályban- a hatályos 54/2004. (IV. 24.) FVM rendelet ugyanazt a jogi kötelezettséget határozta meg az állatorvos számára, mint a később hatályba lépő jogszabály. Az ügyész nem határozta a módosításban felhívott új jogszabálynak azt a konkrét rendelkezését, amely megsértése lenne tényállásszerű.

2. Az indítványozó alapjogsérelem tekintetében kimerítette rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeit vagy további jogorvoslati lehetőség nincsen számára biztosítva.

3. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Indítványozó tisztelettel előadja, hogy Abtv. 30. § (1) bekezdésében foglalt hatvan napos benyújtásra nyitva álló határidőt megtartotta, tekintettel arra, hogy – az indítványozó álláspontja szerint alaptörvény-ellenest – végzést 2021. november 10. napján vette kézhez.

4. Indítványozói jogosultság és érintettség.

Az Abtv. 27. § (1) bekezdése által megkövetelt feltételek fennállásának alátámasztására az alábbiakat adom elő.

Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti vagy hatáskörét az Alaptörvénybe ütközően korlátozza, és

b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

A hivatkozott szabály (2) bekezdése szerint jogállásától függetlenül érintettnek minősül az a személy vagy szervezet,

a) aki (amely) a bíróság eljárásában fél volt,

b) akire (amelyre) a döntés rendelkezést tartalmaz, vagy

c) akinek (amelynek) jogára, kötelezettségére, magatartása jogszerűségére a bíróság döntése kiterjed.

Az indítványozó nyilvánvalóan érintettnek tekinthető, tekintettel arra, hogy jelen büntető ügyben terhelt, így az Abtv. 27. § (2) a) pontja alapján jogosultsága alátámasztott.

A végzés alapjául szolgáló jogszabály Alaptörvénnyel való összhangjáról az Alkotmánybíróság jelen indítvány benyújtásáig az indítványozó tudomása szerint nem hozott döntést ugyanazon jogszabályra, illetve ugyanazon Alaptörvényben biztosított jogra, valamint azonos alkotmányjogi összefüggésre hivatkozással.

Alperes nyilatkozik, hogy jelen eljárás alatt nincsen folyamatban más eljárás.

III. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

4. Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése:

[28. cikk | A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuláját, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

Az indítványozó álláspontja szerint azonban a Kúria jogértelmezésével sérülnek az Alaptörvény 28. cikkébe ütköző módon a bíróságok alkotmánykonform értelmezési kötelezettségére vonatkozó rendelkezések, mert a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét nem azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezte, továbbá sérülnek az indítványozónak a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene említ bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

A hivatkozott bírói ítéletek szerinti jogértelmezés sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdésében rögzített ártatlanság vélelmének érvényesülését.

A hivatkozott bírói ítéletek szerinti jogértelmezés sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdésében rögzített rendelkezést is, amely szerint senki nem nyilvánítható bűnösnek, és nem sújtható büntetéssel olyan cselekmény

miatt, amely az elkövetés idején a magyar jog vagy - nemzetközi szerződés, illetve az Európai Unió jogi aktusa által meghatározott körben - más állam joga szerint nem volt bűncselekmény.

Indítványozó tisztelettel előadja, hogy álláspontja szerint a Kúria és a Törvényszék döntése következtében sérülnek az indítványozónak az Alaptörvényben meghatározott és fent megjelölt jogai, mert a sérelmezett döntések, Alaptörvénybe ütköző jogszabály alkalmazása, értelmezése következtében nem jutott érvényre az indítványozót megillető alkotmányos jogok tartalma.

A bíróságok az előtte fekvő, alapjogilag releváns ügy alapjogi érintettségére tekintet nélkül járt el, és az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban a hivatkozott jogok alkotmányos tartalmával, a meghozott bírói döntés alaptörvény-ellenes.

A támadott bírósági határozatok olyan döntést hoztak az indítványozóval szemben mely nem vezethető le a jogszabályokból.

Az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogainak megsértése miatt elegett attól, hogy jogát és jogos érdekét lényegesen érintő ügyében tisztességes eljárás keretében döntsének.

Az indítványozó álláspontja szerint a támadott döntésekben foglalt jogértelmezés az Alaptörvénnyel nincs összhangban, a jogszabály alkalmazása során a bíróság az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmát megsértette.

1. Az Alaptörvény 28. cikke szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józanésznek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

Az indítványozó álláspontja szerint törvényt sértettek az eljáró bíróságok, amikor a terhelt bűnösségét vesztegetés büntetésében [Btk. 290. § (1) bekezdés és (2) bekezdés] megállapították, mert a fent hivatkozott Alaptörvényi rendelkezés megsértésével helytelenül értelmezték a jogszabályokat és olyan kiterjesztő értelmezéssel alkalmazták, amely már a jogszabályalkotásnak minősülhet.

A Btk. 290. § (1) bekezdése szerint, aki gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személynek vagy rá tekintettel másnak azért ad vagy ígér jogtalan előnyt, hogy a kötelességét megszegje, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző, önálló intézkedésre jogosult személlyel kapcsolatban követik el.

A támadott határozatok a vesztegetés minősített esetének megvalósulásához szükséges jogi alapként a Pp. illetve a Ptk. gazdálkodó szervezet fogalmából indulnak ki, ahol nem vitásan az egyéni vállalkozó is gazdálkodó szervezet.

A Kúria indokolásában megjelenő érvrendszer szerint a több jogterület (általános egyéni vállalkozás rendszere, személyi jövedelemadó szempontjából a bevétel szabályozásának rendszere, társadalombiztosítási fizetési kötelezettség szabályozásának rendszere) során az egyik jogszabály általános tilalmához képest a másik „speciális” jogterület jogszabályban rögzített tilalom feloldása alkalmazhatóvá teszi a speciális jogszabály alkalmazhatóságát egy a büntetőjog területén is.

Az indítványozó álláspontja szerint azonban ez az értelmezés nem alkotmánykonform.

A jogszabályok rendszere szerint a büntető jogi szabály a gazdálkodó szervezet vonatkozásában utaló szabályt alkalmaz a cselekmény elkövetésekor a rPTK-ra, míg annak elbírálásakor a Pp. szabályainak alkalmazhatóságára. Mindkét szabály szerint az egyéni vállalkozó a Btk. által aktuálisan hivatkozott, keret jogszabálya alapján gazdálkodó szervezetnek minősült.

Az adott esetben az általános egyéni vállalkozóra vonatkozó jogszabály kifejezetten tiltja annak a magán állatorvosra vonatkozó alkalmazását. Ehhez képest a speciális jogszabályok kizárólag a személyi jövedelemadó és járulékfizetés megállapítása okából utalnak az egyéni vállalkozóra és kizárólag ebben a körben vonják be, szabályozzák jogviszonyukat a külön rendszerben.

Az egyéni vállalkozóra vonatkozó jogszabálynak a magán állatorvosra vonatkozó alkalmazásának általános tiltásához képest, a Kúria által is hivatkozott speciális jogszabályok ezt a tiltást csak kizárólag az adó-és társadalombiztosítási részjogterületeken, ott meghatározott feltételek meglétével, oldják fel.

A Kúria kiterjesztő jogértelmezése a speciális jogterületek szűkítő szabályát ismét általános szabályként kívánja alkalmazni a büntető jogi tényállások valamennyi területén és nem csak az adó-és társadalombiztosítást érintő területen.

Ez az értelmezés azonban nem egyszerű jogszabályértelmezési hiba – ha van ilyen egyáltalán – hanem azt a alaptörvénysértés szintjére emeli és az az Alaptörvény XXVIII. cikke (1) bekezdésének sérelmére vezet, contra constitutionem önkényes jogértelmezési hibáját okozta.

Indítványozó tisztelettel kéri, hogy az Alkotmánybíróság a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog érvényesülésének megítélését a tartalmi vizsgálatot követően elemezze az alapjog állított sérelmére vezető jogszabályi környezetet és bírói döntéseket, a szabályozás célját és a konkrét ügy tényállását, majd pedig – mérlegelés eredményeként – mindezekből vonja le azt a következtetést, hogy az adott csetre nézve megállapítható az alapjogok sérelme.

Az egyéni vállalkozó fogalmát 2013. június 30-ig az „1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról” határozza meg. Eszerint: „Egyéni vállalkozó: a) az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló törvény szerinti egyéni vállalkozói nyilvántartásban szereplő magánszemély, az említett nyilvántartásban rögzített tevékenysége(i) tekintetében”. A törvény egyben meghatározza azokat a magánszemélyeket, akiket kizár az egyéni vállalkozók köréből.

Az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény

2. § (1) Magyarország területén természetes személy a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerinti letelepedés keretében üzletszerű - rendszeresen, nyereség- és vagyonszerzés céljából, saját gazdasági kockázatvállalás mellett folytatott - gazdasági tevékenységet egyéni vállalkozóként végezhet.

(2) E törvény rendelkezéseit nem kell alkalmazni

b) a magán-állatorvosi tevékenységre.

Miután a hivatkozott 2009. évi CXV. törvény 2.§. (2) b.) pontja a magán-állatorvosi tevékenység gyakorlására nem alkalmazható, így ez praktikusán azt jelenti, hogy a magán-állatorvos ebben a minőségében nem lehet egyéni vállalkozó.

Az elkövetéskor hatályban lévő az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény az egyéni vállalkozás során külön engedélyezési rendszert alakított ki, ebből következően a hatóság a benyújtott kérelemben foglaltak vonatkozásában a jogszabály feltételrendszerétől nem tekinthetett el. A jogszabály a magán állatorvosra nem terjeszti ki alkalmazásának körét.

A magánállatorvosok a rájuk vonatkozó szabályok alapján nem egyéni vállalkozók, ezért a tevékenység folytatása jogi kereteinek feltételeit más jogszabályok határozzák meg. Esetükben a külön törvény, a Magyar Állatorvosi Kamaráról, valamint a magán-állatorvosi tevékenység gyakorlásáról szóló 1995. évi XCIV. törvény kötelező kamarai tagságot ír elő, anélkül állatorvosi tevékenységet nem folytathatnak.

A fenti jogszabály 28.§. (5) bekezdésében felvázolt intézményi kereteket az indítványozó álláspontja szerint a 28.§ (2) bekezdése korlátozza és az egyéni vállalkozást, mint gazdálkodó szervezetet, kiveszi a magánállatorvosi tevékenységet folytatható szervezetek közül.

A magán állatorvosi tevékenység egyéni vállalkozói igazolvánnyal nem folytatható, kizárólag a Kamarai névjegyzékbe történő bejegyzéssel. A Kamarai tag magán állatorvos tevékenységére vonatkozó szabályok nem azonosíthatók az egyéni vállalkozónak más, ettől eltérő tevékenység végzésére feljogosító szabályokkal.

Az egyéni vállalkozóra vonatkozó jogszabály, nem terjeszthető ki a magán-állatorvosra, mert arra a Magyar Állatorvosi Kamaráról, valamint a magán-állatorvosi tevékenység gyakorlásáról szóló 1995. évi XCIV. törvénynek a magánállatorvosi tevékenység folytatásának feltételeire vonatkozó szabályai az irányadók.

Egyébként ezen jogi álláspont alapján adta ki tájékoztatását a Magyar Állatorvosi Kamara az önálló (saját nevükre szóló) praxis engedélyt kérelmező állatorvosok számára, amely szerint a az állatorvosi tevékenység végzésére az egyéni vállalkozásról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. jogszabályt, annak a 2.§. (2) b.) pontja szerint nem kell alkalmazni.

A tájékoztató tartalma szerint ez praktikus azt jelenti, hogy az önálló állatorvos nem lehet egyéni vállalkozó. Az önálló állatorvos (adó jogilag) csak ún. „adószámos magánszemély” lehet. Ennek egyenes következménye az is, hogy az önálló állatorvosnak nem a NAV-nál kell kezdenie az ügyintézés az önálló (és nem egyéni vállalkozóvá) vállalkozóvá váláshoz (a NAV rendszer ezt nem is engedi meg), hanem a Kamaránál. A NAV csak a Kamara illetékes területi szervezete által kiadott Praxis engedély alapján ad ki adószámot, és későbbiekben az adószámhoz kapcsolódó alapadatok változása esetén is csak a változásokat rögzítő kamarai határozat alapján végzi el a változtatásokat a NAV rendszerében (ilyen változás lehet például cím megváltozása, vagy a tevékenység szüneteltetése, megszüntetése).

A Magyar Állatorvosi Kamaráról, valamint a magán-állatorvosi tevékenység gyakorlásáról szóló 1995. évi XCIV. törvénynek a magánállatorvosi tevékenység folytatásának feltételeire külön szabályokat mellett az alábbiak szerint rendelkezik:

28. § (1) Magán-állatorvosi tevékenységet az az állatorvos végzhet, aki rendelkezik

- a) a (2) bekezdésre tekintettel kamarai tagsággal,
- b) a tevékenység gyakorlásához szükséges szintű magyar nyelvtudással,
- c) a kamara által előírt, a bejelentett szakmai tevékenységéhez szükséges felszereléssel, illetve a külön jogszabályban foglalt feltételeknek is megfelelő helyiséggel,
- d) a magán-állatorvosi tevékenységre vonatkozó felelősségbiztosítással, valamint
- e) a névjegyzékbe bejegyzett székhellyel.

(2) Azt a kérelmezőt, aki a magán-állatorvosi tevékenység végzésére jogosító engedély iránti kérelem benyújtásakor nem rendelkezik kamarai tagsággal, a kamara az engedély megadásával egyidejűleg felveszi tagjai közé, amennyiben megfelel a 17. § (1) bekezdése szerinti feltételeknek.

(3) A névjegyzékbe vétellel egyidejűleg az állatorvos székhelye szerinti területi szervezet magán-állatorvosi igazolványt állít ki, ideértve azt az esetet is, ha a működési terület több megyére vagy az ország egész területére terjed ki. Az igazolványban fel kell tüntetni a 4. § (1) bekezdés a) -c) és e) pontjai szerinti adatokat.

A fentiek alapján a magán állatorvos tevékenységének gyakorlása nem egyéni vállalkozói igazolványhoz, nem az egyéni vállalkozó léthez, hanem a Kamara névjegyzékébe történő bejegyzéshez kötött.

A Kamarai nyilvántartásba vétel alapján keletkeznek magán-állatorvosi jogok vagy kötelezettségek, enélkül az állatorvos nem volt jogosult sem magán-állatorvosi tevékenységre, sem állatszállításra vonatkozó igazolás kiállítására nem lehetett köteles, de ugyanakkor a Kamara névjegyzékében történt felvétel mellett sem lehet egyéni vállalkozó és nem lehet gazdálkodó szervezet. Ezt a körülményt azonban a bíróságok indítvány ellenére sem vizsgálták.

Miután a magán-állatorvos ebben a minőségben, tevékenység gyakorlása során nem egyéni vállalkozó, így ezen gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében sem fejthet ki tevékenységet, ennek hiányában nem valósul meg a Btk. 290. § (1) bekezdésében a bűncselekmény elkövetéséhez szükséges tényállás.

A Kúria álláspontja szerint a vesztegetés büntetőjogi tényállása megállapítható a személyi jövedelemadóra és a társadalombiztosításra vonatkozó jogszabályok alkalmazása alá eső egyéni vállalkozó fogalmak alapján.

1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról

1. § (1) Magyarországon a magánszemélyek a jövedelmükből a közterhekhez való hozzájárulás alkotmányos kötelezettségének e törvény rendelkezései szerint tesznek eleget, figyelemmel az adózás rendjéről szóló törvényben foglaltakra is.

(2) E törvény célja az arányosság és a méltányosság elvének érvényesítésével az állami feladatok ellátásához szükséges adóbevétel biztosítása, kivételesen egyes társadalmi, gazdasági célok megvalósulásának elősegítése.

A fenti jogszabály 3. § rögzíti, hogy e törvény alkalmazásában adja meg egyes fogalmak jelentését, azok alkalmazására kifejezetten a rögzített célok megvalósulása érdekében vonja az egyéni vállalkozót be a személyi jövedelemadó rendszerébe.

Az 1997. évi LXXX tv. a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről

1. § E törvény célja, hogy az egyéni felelősség és öngondoskodás követelményeinek és a társadalmi szolidaritás elveinek megfelelően szabályozza a társadalombiztosítás keretében létrejövő jogviszonyokat. A foglalkoztatók és a biztosítottak biztosítási jogviszonnal kapcsolatos kötelezettségeit: a biztosítottaknak a társadalombiztosítás rendszerében való részvételi kötelezettségét, a foglalkoztatók és a biztosítottak fizetési kötelezettségét és ennek a közteherviselésnek megfelelő teljesítését. Meghatározza a társadalombiztosítási ellátások körét és a társadalombiztosítási rendszerhez kapcsolódó magánnyugdíj keretében járó szolgáltatásokat.

2. § (1) A társadalombiztosítás Magyarország állampolgárait és e törvény külön rendelkezése alapján Magyarországon munkát végző más természetes személyeket az e törvényben meghatározott szabályok szerint magába foglaló, társadalmi szintű kockázatközösség.

(2) A társadalombiztosításban való részvétel a törvényben meghatározott szabályok szerint kötelező.

A fenti jogszabály 4. § rögzíti, hogy e törvény alkalmazásában adja meg egyes fogalmak jelentését, azok alkalmazására kifejezetten a rögzített célok megvalósulása érdekében vonja az egyéni vállalkozó fogalmat a társadalombiztosítási jogviszony rendszerébe.

Az indítványozó álláspontja szerint a vesztegetés megvalósulásának megítélésekor az egyéni vállalkozónak nem a személyi jövedelemadó vagy biztosítási kötelezettségét szabályozó jogviszonyára vonatkozó tevékenységét kell minősíteni, eldönteni, ezért az ezen jogviszonyok rendezését szolgáló jogszabályok, mint speciális szabályok nem alkalmazhatók, csak kizárólag az általános szabályok.

Az adójogi vagy más jogterületre vonatkozó speciális szabályok alkalmazása –ide értve az egyéni vállalkozói minősítés értelmezését is – az indítványozó álláspontja szerint azon bűncselekmények megvalósulása vonatkozásában lehet kizárólag releváns, ahol adójogi vagy más jogterületi jogsértés valósult meg és ez minősül bűncselekménynek, az adott esetben azonban ezeknek a jogviszonyoknak nincs relevanciája.

A büntetőjogi felelősségi forma vonatkozásában az indítványozó álláspontja szerint tehát az adott esetben, a vesztegetés elbírálásakor annak megítélésakor az egyéni vállalkozásról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvényt kell alkalmazni, amelynek 2.§. (2) b.) pontja szerint a magán állatorvosra a jogszabály nem vonatkozik, amelynek alkalmazása mellett nem valósul meg a bűncselekmény.

Az általános szabályok szerint magán-állatorvos, mint egyéni vállalkozó a gazdálkodó szervezet érdekében pedig nem végezhetett magán-állatorvosi tevékenységet, mert annak végzése a hivatkozott jogszabály szerint egyéni vállalkozóként kizárt, de önálló intézkedésre jogosult személynek minősíteni sem lehet, így a bűncselekmény minősített esete sem valósulhatott meg.

Az indítványozó továbbra is hivatkozik arra, hogy a magánállatorvos, mint egyéni vállalkozó, a büntető jog értelmezésében önálló intézkedésre jogosult személynek sem minősülhet. Ennek a jogi következtetésnek az elfogadása esetén a Btk. 290.§. (1) bekezdésébe foglalt alapeseti tényállás – az egyéni vállalkozás sajátos formája miatt - soha nem lenne alkalmazható, amely nem lehetett a jogalkotó célja.

Ebben az összefüggésben is komoly hibának látszik, ha a bíróság az egyébként egyszerű bizonyítást a Kamara megkeresésével nem folytatták le, hiszen a hivatkozott jogszabály szerint az állatorvos a köztestület névjegyzékébe történő felvétellel láthatja el tevékenységét.

Ennek ellenőrzését nem pótolhatja a jogerős ítéletben megjelölt egy hónappal későbbi bélyegző ellenőrizetlen tartalmára való hivatkozás vagy a vádirati időponthoz képest ugyancsak jóval későbbi hivatal előtti meghallgatás anyaga.

A jogerős ítéletnek időben későbbi adatokból történő, a múltira vonatkozó azon következtetése, hogy [REDACTED] mintegy egy hónappal korábban, a vádlott terhére rótt cselekmény elkövetésének időpontjában is magán-állatorvosként kezelő állatorvos volt, jelentősen aggályos különös figyelemmel arra is, hogy a Magyar Állatorvosi Kamaráról, valamint a magánállatorvosi tevékenység gyakorlásáról szóló 1995. évi XCIV. törvényt pár nappal a vádirati időpontot követően (2012. szeptember 1.) hatályon kívül helyezték.

A személyi jövedelemadó és a társadalombiztosítás rendszerében külön jogszabályok alapján alkalmazható vállalkozói fogalom kiterjesztése más jogviszonyokra, éppen specialitása alapján, kizárólag az itt szabályozott jogviszonyok esetében vonja -bizonyos feltételek teljesítése mellett - a vállalkozói tevékenységből származó bevételt és a járulék fizetési kötelezettséget a szabályozása alá.

Az adójogi vagy biztosítási jogterületre vonatkozó szabályok alkalmazása –ide értve az egyéni vállalkozói minősítés értelmezését is - azon bűncselekmények megvalósulása vonatkozásában lehet releváns, ahol adójogi vagy társadalombiztosítási jogterületi jogsértés valósult meg és ahol a büntetőjogi tényállás gazdálkodó szervezet sérelmére való elkövetést is szankcionál.

A büntetőjogi felelősségi forma vonatkozásában az indítványozó álláspontja szerint tehát az adott esetben, a vesztegetés elbírálásakor, annak megítéléskor kizárólag az egyéni vállalkozásról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvényt kell alkalmazni, amelynek a 2.§. (2) b.) pontja kizárja a magán állatorvos egyéni vállalkozóként történő minősítését.

Az indítványozó álláspontja szerint a jogértelmezésük során az eljáró bíróságoknak figyelembe kellett volna venniük, hogy az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény 2. § (2) bekezdés b) pontja szerint a törvény rendelkezéseit nem kell alkalmazni a magán-állatorvosi tevékenységre.

A jogalkotó más jogviszonyokat, eltérő szabályrendszerrel, más jogszabályok megalkotásával rendezett, így a magán állatorvosnak a jövedelmére és adózására, valamint a társadalmi biztosításban a járulékfizetési kötelezettségére vonatkozó jogviszonyokat is.

A jogalkotónak nem lehetett célja, hogy az eltérő jogszabályok rendezése alá helyezte a büntető tényállástól független jogviszonyok mellett, a vesztegetés büntető jogi tényállásának megállapítása során a speciálisan a személyi jövedelemadó vagy a biztosítási kötelezettség területén alkalmazott egyéni vállalkozó fogalom alapján általánosságban gazdálkodó szervezetnek tekintse az egyéni vállalkozót.

Az indítványozó álláspontja szerint az Alaptörvénybe ütköző czen jogértelmezés teremtette meg a lehetőséget a büntető jogi norma alkalmazhatóságának, amelyre ezt követően minden jogviszonyban hivatkozni lehet.

Az adott esetben ugyanis a bíróságok a büntetőtörvény utaló keretszabályát az általános szabály helyett, a speciális – adott esetben nem alkalmazható - jogviszonyra vonatkozó külön törvényi fogalom elfogadásával, a vádlottra terhelő értelmezéssel töltötték ki, amely már jogalkotásnak minősülhet.

A bíróságok a jogértelmezés során az indítványozó álláspontja szerint olyan kiterjesztő értelmezést alkalmaztak, amelyet törvényesen csak az elkövetőre kedvező módon, annak javára lehetne alkalmazni.

A bíró nem távolodhat el a törvény szöveg szerinti értelmezésétől, csak a megengedett eszközöket használhatja az értelmezés során. Minden olyan büntetőjogi jogalkalmazás tilos a bűnelkövető terhére, amely a büntető törvényi norma tartalmán túlterjed. A büntethetőségi feltételek tekintetében az analógia tilalom valamennyi törvényi tényállás, jogellenességi és bűnösség megalapozó ismérvét magában foglalja.

2. Az indítványozó álláspontja szerint a Be. 2. § (2) bekezdése alapján a törvényes vád alapvető feltétele a büntetőtörvénybe ütköző cselekmény pontos körülírása, amely jelen esetben a vesztegetés büntette esetében a megsértett jogi kötelezettség vonatkozásában nem történt meg és e tekintetben a vád módosítására, kiegészítésére a későbbiekben sem került sor.

Az ügyesség csak az elsőfokú bíróság ítélete ellen bejelentett fellebbezésre tett észrevételében változtatott a jogi kötelezettséget megalapozó jogszabály meghatározásán, elismerve, hogy a korábban a vádiratban meghatározott jogi kötelezettség nem alkalmas a megvesztegetés törvényi tényállásának megvalósításához.

Ennek megfelelően az indítványozó álláspontja szerint a tényállás indítványozott kiegészítése és annak alapján a bűnösség kimondása és büntetőjogi szankció alkalmazása a Be. 2. § (4) bekezdésében írtakra figyelemmel törvényben kizárt.

Az elsőfokú bíróság -adott esetben- az ítéletében az állatorvos igazolás kiadására vonatkozó jogi kötelezettségét – egyébként tévesen – olyan jogszabályra alapította, amelyet a vádhatóság a törvényes vád megalapozásához nem hívott fel.

Az indítványozó álláspontja szerint a bíróságoknak nem lehetett feladata, hogy túlterjeszkedjenek a vádon és maguk kezdjék el keresni, hogy milyen jogszabályi rendelkezés alapján lehetne elítélni a vádlottat.

Az pedig a vád törvényességéhez szükséges minimum, hogy a vesztegetés bűncselekményének elkövetésére hivatkozással a büntető eljárás megindulásához az alanyt terhelő jogi kötelezettséget megalapozó szabály megfelelően meghatározásra kerüljön. Ennek hiányában a büntetőeljárás bírósági szakasza sem indulhatott volna meg, és a bíróság az eljárást nem folytathatta volna le.

Az indítványozó álláspontja szerint a fentiek alapján a vesztegetés esetében a jogi kötelezettséget megalapozó szabály megfelelő meghatározása a vádirat szükséges része kellett volna legyen, az pedig az eljárásban nem került megfelelően meghatározásra és ezt a másodfokú eljárásban a Főügyészség által beszerzett véleménynek a védői fellebbezésre tett észrevétel formájában történő csatolása már nem teszi szabályossá, ráadásul csorbultak a védelemhez való jogok is.

A vesztegetés esetében a jogi kötelezettség megfelelő vádirati meghatározása, fennállása alapvető kérdés és nem esetleges későbbi bizonyítottságot feltételez, hanem a törvényes vád része.

A másodfokú bíróság a vesztegetés törvényi tényállásának megvalósulásához tartozó jogi kötelezettségre vonatkozóan a NÉBIH ügyészi megkeresését követően beszerzett véleményét, mint új bizonyítékot fogadta be és ez alapján vetette el az elsőfokú bíróság ítéletének korábbi tényállási részét.

A Be. 591. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le.

Az ügyben csak a védő és vádlott fellebbezett és ebben a vonatkozásban a vád törvényességét is támadták, hivatkozva arra, hogy a vád a jogi kötelezettséget nem határozta meg.

Az indítványozó álláspontja szerint a másodfokú bíróságnak nem volt törvényes oka és lehetősége bizonyítás lefolytatására, ezzel valójában a vádlott terhére folytatott le bizonyítást, a vád törvényességére vonatkozóan pedig az ítéletek nem tartalmazznak indokolást.

3. A bíróság indokolási kötelezettsége teljesítése közjogi és perjogi szabályokból fakadó kötelezettség, amely nem diszkrecionális, hanem törvényileg szabályozott. A bírói döntés indokolásának megléte törvényileg egzakt kötelezettség, legfeljebb mikéntje lehet mérlegelés tárgya; ez utóbbi immár relatív eljárási szabálysértés körébe tartozó [Be. 609. § (2) bekezdés d) pont].

A fentiek tudatában is sérelmes a terhelt számára, hogy mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság az indokolási szabályokat nem teljesíti megfelelően.

Az indokolási kötelezettségnek is közvetlen kapcsolata van egy alkotmányos alapjoggal: a tisztességes eljáráshoz való joggal.

Az ítéletek indokolása részben formális, túl szemiatikus vagy nagyon általános, nem volt megismerhető a terhelt számára, hogy melyek voltak a döntés melletti részletes jogi érvek.

Ez adott esetben elzárhatta, de legalábbis jelentősen megnehezíthette a jogorvoslati jog gyakorlását, így a vádlott a meghozott ítéletek indokolásából nem tudja meg, miért, milyen indokok alapján vetették el a bíróságok a bűnösségének tagadására, a bűncselekmény el nem követésére vonatkozó előadását, előterjesztett bizonyítékait, azokat miért nem mérlegelték vagy miért nem adták megfelelő indokát azok elvetésének.

A már hivatkozott és a büntető eljárásban rendelkezésre álló [redacted] elperesnek, a [redacted] elperes ellen folyamatban volt polgári peres eljárásban a Kecskeméti Törvényszék I.Pf. 21.939/2017/8. számú polgári ügyben hozott jogerős ítélete, valamint azt hatályában fenntartó a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv. V.21.430/2018/10. számú ítéletének indokolása szerint is megállapításra került, hogy 2012. augusztus 22.-én befejeződött az állomány gyógyszerész és a termelő 2012. szeptember 2.-án pedig azt jogellenesen megtápte. A tépésre nem kerülhetett volna sor beteg állomány mellett, így a szállítás 2012. augusztus 29.-i időpontjában az állomány egészséges, szállításra alkalmas volt. Indokolása szerint azt, hogy az állomány egészséges [redacted] állatorvos is leigazolta és az integrátor által felvett 2012. augusztus 22.-i jegyzőkönyv, amelyet a [redacted] aláírt (54/F/7. alatt csatolt) a libák megfelelő kondícióját rögzítette.

Az polgári bíróság ítélete jogerősen megállapította, hogy az állatállomány egészséges volt és kiadását a tulajdonosnak jogtalanul tagadták meg.

Nincs vagy nincs megfelelő indokolás a Kecskeméti Járásbíróság 6. P.22071/2012/108. számú megkeresésére a NÉBIH válasz levelében megjelenő bizonyíték elvetésére sem, amelyből egyértelműen megállapítható, hogy a korábban 2012. június 26.-én megrendelt állathulla minősítését már másnap megküldték, míg ehhez képest csak 2012. augusztus 31.-én érkezik a NÉBIH-hez vizsgálatra állati hulla.

Továbbá a jogtalan tollfosztás okán [REDAKT] en sikkasztás miatt indult büntető eljárásban hozott jogerős ítéletben a vádlottakat bűnösnek mondták.

[REDAKT] rábbi előadása szerint ezért alappal levonható az a következtetés, hogy az állomány kiadását annak megtévesztéséből származó toll ellenértékére vonatkozó jogtalan haszonszerzés céljából hiúsították meg és nem az állatállomány tényleges betegsége miatt.

A fenti bizonyítékok szabályos mérlegelése és annak indoklása nélkül pedig nem lehet büntető jogilag releváns tényállást sem elfogadni, hiszen a vádlotti bizonyítás arra irányult, hogy 2012. augusztus 27.-i beszélgetés tartalmára [REDAKT] állomása elfogadható-e vagy sem.

A polgári bíróságok és a hivatkozott büntető bíróság jogerős ítéleteiben foglaltak, továbbá a nyilvánvalóan fennálló haragos, perbeli viszony, [REDAKT] között állított ellenérték melletti megbízási viszony és ebben az ügyben a vádlottat megillető eljárási jogi elvek fennállása alapján (az ártatlanság vélelmének három összetevője: a jogok jóhiszemű gyakorlása, a bizonyítási tétel kérdése és a kétségben a javára történő értékelés) nehéz elfogadhatónak ítélni az indokolást, amely nem lát kételyeket, aggálytalannak tartja a vádlottal szemben felálló személyek előadását, különös figyelemmel arra is a beszélgetés két ember között zajlott le.

Ha ugyanis az elsőfokú bíróság kötelezettségének megfelelően értékelte volna a meghivatkozott és a büntető eljárásban is csatolt polgári bíróság által hozott jogerős ítéletekben foglaltakat, akkor további kételyek keletkeznének [REDAKT] váhíhetőségével kapcsolatban.

Ezért a vádlott felmentéséhez vezető bizonyítékok kirekesztése, mérlegelésének hiánya, az indokolási kötelezettség megsértése jelentős eljárási hiba.

5..Az indítványozó az Abtv. 27. §. szerint nem a jogszabályt, hanem a jogszabály és Alaptörvény ellenes bírói döntést támadja.

Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet [33/2012.(VII. 17.) AB határozat] alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha a döntés az indítványozó Alaptörvényben meghatározott jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy a jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

Az indítványozó ismeri az Alkotmánybíróság állandó gyakorlatát, mely szerint az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja alapján a bírói döntéseket az alkotmányosság szempontjából ellenőrizheti, és jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik, ezért a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel.

A valódi alkotmányjogi panasz bevezetése megteremtette a lehetőséget annak, hogy az Alkotmánybíróság a bírói döntések alkotmányosságának vizsgálata során a rendes bíróságok érvelésének minőségét, azaz az indokolások színvonalát is ellenőrizze. Az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III. 1.) számú alaphatározatában rögzítette, hogy a tisztességes eljárásból való jog magában foglalja az indokolt bírói döntéshez való jogot is. Ennek a jogosultságnak a tartalmát és terjedelmét a testület az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlatában kimunkált standardoknak megfelelően jelölte ki, azaz a strasbourgi fórum jogértelmezését tartotta irányadónak.

A felülvizsgálati lehetőséget hordozza magában a 3173/2015. (IX. 23.) AB határozat (ABH 2015, 2503), amely megadja azt a lehetőséget – ismételt a strasbourgi gyakorlatra hivatkozással –, hogy a kirívó jogértelmezési hibára, egyfajta contra legem értelmezésre alapozott bírósági ítéletek a tisztességes eljárás követelményének sérelmét eredményezhetik.

Nem tudja vitatni az indítványozó azt, hogy a Kúriának az övétől eltérő jogértelmezése alapján állítja alapjogi sérelmét, így azt a jogértelmezést sérelmezi, amelynek ercdményeként bűnösségét megállapították.

Azzal is tisztában van az indítványozó, hogy az eltérő jogi álláspont önmagában nem lenne ellentétes a tisztességes eljáráshoz való joggal {például 3007/2015. (I. 12.) AB végzés, Indokolás [15]}.

Az Alkotmánybíróság gyakorlatában azonban „a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposítással megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket” {7/2013. (III. 1.) AB határozat}.

Ugyancsak sérül a tisztességes eljáráshoz való jogának másik részjogosítványa, az indokolt bírói döntéshez való joga is, mert az indítványozó álláspontja szerint a Kúria határozatának indokolásában nem adja megfelelő indokát döntésének, érvelésének színvonala hiányos. Az Alkotmánybíróság többször [legutóbb a 3127/2019. (VI. 5.) AB határozatban] kifejtette az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettség alkotmányos tartalmát. A 7/2013. (III. 1.) AB határozat értelmében az indokolt bírói döntéshez fűződő jog az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljárás alkotmányos követelményrendszerén belül jelentkezik. Az alkotmányos előírás elsősorban az eljárási törvényekben foglaltak szerint kötelezheti a bíróságot a döntésének alapjául szolgáló indokok bemutatására.

A tisztességes bírósági eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposítással megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon.

Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket.

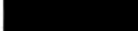
A Kúria nem mutatja be, a határozat indokolása nem ad kellő mélységű érvrendszert, az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésre.

IV. Záró rész – Mellékletek:

Az Abtv. 52. § (5) bekezdése szerint az alkotmányjogi panasz eljárásokban az indítványozónak nyilatkoznia kell adatai kezelését illetően. Az Abtv. 57. § (1a) bekezdése és a 68. §-a alapján az alkotmányjogi panaszt az indítványozó hozzájárulása esetén az Alkotmánybíróság nyilvánosságra hozza. Az indítványozó nem járul hozzá indítványa nyilvánosságra hozatalához, kéri az indítványozó az indítvány mellékleteként benyújtott iratok nyilvánosságra hozatalának mellőzését is és személyes adatainak zártan kezelését a T. Alkotmánybíróságtól.

Mellékletek:

- a Kúria Bfv.III.1.365/2021/17. számú végzése
- a Kecskeméti Törvényszék 3.Bf.33/2021/11. számú végzése
- a Kiskunfélegyházi Járásbíróság 1.B.90/2018/52. számú ítélete
- Ügyvédi meghatalmazás

Kelt.  2023. január 6.

